

Сьогодні у рубриці розглянемо питання правового визначення суб'єктів отримання одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовця. Зокрема, розглянемо статус внутрішньо переміщених осіб. Оскільки, 22 листопада 2014 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

1. Суб'єкти отримання одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовця.

Одноразова грошова допомога у разі загибелі (смерті), військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів виплачується відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», у порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2013р. № 975 «Про затвердження Порядку призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті)

, інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори або для проходження служби у військовому резерві».

Цей вид допомоги оформлюється та виплачується членам сімей, батькам та утриманцям загиблого (померлого) — через обласні військові комісаріати та Київський міський військовий комісаріат

Для того, щоб розуміти, хто саме має право на отримання цього виду допомоги, слід звернутися до визначення поняття “члени сім'ї”, яке закріплене як національними, так і міжнародними нормативно-правовими актами.

Найбільш вдалим є визначення, закріплене у Законі України “Про засади запобігання і протидії корупції”, а саме:

члени сім'ї - особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, в тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

Схоже визначення дається у Законі України “Про попередження насильства в сім'ї”.

Детальне тлумачення поняття “члени сім'ї” та його ознак дається у Рішенні Конституційного Суду України від 3 червня 1999 року у справі № 1-8/99 за

конституційними поданнями Служби безпеки України, Державного комітету нафтової, газової та нафтопереробної промисловості України, Міністерства фінансів України щодо офіційного тлумачення положень пункту 6 статті 12 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", частин четвертої і п'ятої статті 22 Закону України "Про міліцію" та частини шостої статті 22 Закону України "Про пожежну безпеку" (справа про офіційне тлумачення терміна "член сім'ї").

У рішенні зазначається, що під членом сім'ї треба розуміти особу, що перебуває з суб'єктом у правовідносинах, природа яких визначається: кровними (родинними) зв'язками або шлюбними відносинами; постійним проживанням; веденням з ним спільного господарства.

Крім того, до кола членів сім'ї суб'єкта правовідносин належать його (її) дружина (чоловік), їх діти і батьки. Щодо них ознака (вимога) ведення спільного господарства з суб'єктом застосовується лише у передбачених законом випадках. Діти є членами сім'ї незалежно від того, чи є це діти будь-кого з подружжя, спільні або усиновлені, народжені у шлюбі або позашлюбні.

Членами сім'ї можуть бути визнані й інші особи за умов постійного проживання разом з суб'єктом і ведення з ним спільного господарства, тобто не лише його (її) близькі родичі (рідні брати, сестри, онуки, дід, баба), але й інші родичі або особи, які не перебувають у безпосередніх родинних зв'язках (неповнорідні брати, сестри; зять, невістка; вітчим, мачуха; опікуни, піклувальники, пасинки, падчерки та інші).

Членом сім'ї, що перебуває на утриманні військовослужбовця є особа, що перебуває на повному утриманні військовослужбовця або одержує від нього допомогу, яка є для неї постійним і основним джерелом засобів до існування. Це особи, що не мають власних доходів, або особи, пенсія, стипендія чи інший сукупний середньомісячний дохід яких не перевищує офіційно встановленої межі малозабезпеченості (до законодавчого визначення прожиткового мінімуму). До них належать:

- неповнолітні;
- непрацездатні;
- інші особи, яких військовослужбовець зобов'язаний утримувати за законом;
- вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі (крім курсантів і слухачів військово-навчальних закладів та навчальних закладів органів внутрішніх справ), стажисти до закінчення навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними віку, встановленого для таких членів сім'ї військовослужбовця, які мають право на пенсію у разі втрати годувальника;
- працездатні члени сім'ї військовослужбовця, що зайняті доглядом за дітьми, братами, сестрами чи онуками військовослужбовця, які не досягли 8-річного віку, за інвалідом першої групи, дитиною-інвалідом віком до 16 років, за пенсіонером, який за висновком медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, та визначеними законом іншими видами трудової діяльності, що зараховується до стажу роботи, який надає члену сім'ї військовослужбовця право на трудову пенсію;
- інші особи, визнані утриманцями у встановленому порядку. У разі переведення військовослужбовця для подальшого проходження служби або навчання в інший населений пункт його утриманцями до надання житла сім'ї треба вважати і тих членів його сім'ї, які перебували раніше на утриманні військовослужбовця і залишились

тимчасово проживати за попереднім місцем служби.

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»;
Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2013р. № 975 «Про затвердження
Порядку призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті),
інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності
військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або
перевірочні) та спеціальні збори або для проходження служби у військовому резерві»;
Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції»;
Рішення Конституційного Суду України від 03 червня 1999 № 1-8/99.

2. Визначення статусу внутрішньо переміщених осіб.

22 листопада 2014 року набирає чинності Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» (далі — Закон).

Цей Закон відповідно до Конституції та законів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлює гарантії дотримання прав, свобод та законних інтересів внутрішньо переміщених осіб.

Внутрішньо переміщеною особою є громадянин України, який постійно проживає в Україні, якого змусили або який самостійно покинув своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, масових порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру.

Зазначені обставини вважаються загальновідомими і такими, що не потребують доведення, якщо інформація про них міститься в офіційних звітах (повідомленнях) Верховного Комісара Організації Об'єднаних Націй з прав людини, Організації з безпеки та співробітництва в Європі, Міжнародного Комітету Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, розміщених на веб-сайтах зазначених організацій, або якщо щодо таких обставин уповноваженими державними органами прийнято відповідні рішення.

Адресою покинутого місця проживання внутрішньо переміщеної особи в розумінні цього Закону визнається адреса місця проживання особи на момент виникнення обставин, зазначених у частині першій цієї статті.

Україна вживає всіх можливих заходів, передбачених Конституцією та законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, щодо запобігання виникненню передумов вимушеного внутрішнього переміщення осіб, захисту та дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, повернення таких осіб до їх покинутого місця проживання в Україні та їх реінтеграції. Громадянин України за обставин, визначених у статті 1 цього Закону, має право на захист від примусового внутрішнього переміщення або примусового повернення на

покинуте місце проживання.

Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»

Для отримання додаткової інформації звертайтеся за тел.:(063) 730 84 39.